

Navodila za IZVAJANJE OPERACIJE OHRANJANJE MEJIC

v okviru Kmetijsko-okoljskih-podnebnih plačil

Februar 2017

KAZALO VSEBINE

1 UVOD.....	3
2 POMEN MEJIC	4
2.1 Naravovarstveni in okoljski vidik mejic	4
2.2 Krajinski vidik mejic	4
2.3 Kmetijski vidik mejic	4
3 ZAKAJ JE MEJICE VREDNO OHRANJATI?	4
4 OPERACIJA KRA_MEJ.....	5
4.1 Kaj so mejice?	5
4.2 Kaj niso mejice?	5
4.3. Pogoji za izvajanje operacije KRA_MEJ	6
4.3.1 Pogoji upravičenosti	6
4.3.2 Splošni pogoji.....	6
4.3.3 Pogoji pri operaciji KRA_MEJ	6
4.4 Kje se operacija KRA_MEJ izvaja?	7
4.5 Kako ohranjati in vzdrževati mejice?	8
4.6 Plačilo za izvajanje operacije KRA_MEJ.....	8
4.7 Preverjanje izvajanja operacije KRA_MEJ	9
5 EVIDENCE O DELOVNIH OPRAVILIH.....	9
6 PRIJAVA MEJIC NA ZAHTEVKU ZA IZPLAČILO	11
6.1. Kolikšna dolžina mejice se lahko prijavi?	12
6.2. Vrzeli	14
7 SPOROČANJE SPREMEMB O STANJU MEJIC	15
7.1 Katere mejice so primerne za vpis	15
7.2 Katere mejice niso primerne za vpis	15
8 MEJICE IN NAVZKRIŽNA SKLADNOST	16
8.1 Navzkrižna skladnost	16
8.2 Povezava med mejicami v operaciji KRA_MEJ in navzkrižno skladnostjo	16
9 KAM PO INFORMACIJE?	18

Fotografija na naslovnici: mag. Tina Šušmelj

1 UVOD

Ena od prednostnih nalog EU na področju razvoja podeželja je varovanje narave in okolja na sploh. Te vsebine poudarja tudi Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 (v nadaljevanju: PRP 2014–2020), ki z ukrepom kmetijsko-okoljska-podnebna-plačila (v nadaljevanju: ukrep KOPOP) podpira kmetijstvo v njegovi okoljski funkciji. Ukrep KOPOP je namenjen spodbujanju nadstandardnih sonaravnih kmetijskih praks, ki so usmerjene tudi v ohranjanje biotske raznovrstnosti in krajine. Za ta namen se v okviru tega ukrepa izvaja tudi operacija »Ohranjanje mejic« (v nadaljevanju: KRA_MEJ), ki podpira vzdrževanje in ohranjanje mejic, kot enega izmed pomembnih elementov kmetijske kulturne krajine in zakladnico življenja v naravi. Pogoji za izvajanje te operacije so opisani v nadaljevanju.

O mejicah in potrebi po njihovem ohranjanju je bilo že veliko napisanega. Na enem od dogodkov so bile mejice predstavljene kot:

»Mejice v prostoru prepoznamo kot podolgovate pasove lesne vegetacije, ki se nahajajo v nižinah in dolinah rek in potokov, na poljih in na gričevjih. Vendar ne povsod. Prav na obširnih kmetijskih ravninah pa so mejice zastopane precej redko. Čeprav v sebi skrivajo bogastvo biotske raznovrstnosti in imajo mnoge pozitivne učinke na kmetovanje, so mejice premalo upoštevane in ogrožen element narave. Ohranjajo jih le nekateri lastniki, ki si iz mejic pripravljajo les za kurjavo, uživajo senčni hlad med delom na polju in ptičje žvrgolenje. S strani varstva narave so mejice izjemen prostor biotske raznovrstnosti. Tu najdemo mnoge ogrožene ptice, mejice pa predstavljajo tudi pribežališče za živali, kadar na kmetijskih površinah kmetje obdelujejo zemljo ali travniških površinah kosijo. Če hočemo ohraniti ta izjemen pester in bogat življenjski prostor, moramo mejice prepoznati in sprejeti kot pomemben življenjski prostor.«

(Besedilo povzeto po objavljeni novici k fotografski razstavi »Kje so tiste mejice, k'so včasih bile«, ki jo je pripravil Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Celje)

Poleg tega, da mejice naredijo krajino privlačno za oko in prispevajo k raznolikosti življenja v naravi, so tudi zaveznik kmetijstva. Z izvajanjem operacije KRA_MEJ se mejice na kmetijskem gospodarstvu (v nadaljevanju: KMG) vzdržujejo in ohranjajo, s tem pa je prepoznan pomen, ki ga imajo ne le za ohranjanje biotske raznovrstnosti, ampak tudi za kmetovanje.

2 POMEN MEJIC

Mejice so bile že v preteklosti zelo pomemben krajinski element, pomembne pa so bile tudi ne le z naravovarstvenega vidika, ampak tudi za kmetovanje. Služile so označevanju lastniških meja posameznih parcel, razmejevale so pašnike od njivskih površin, zagotavljale so les za kurjavo ipd. Zaradi potreb po povečevanju obdelovalnih površin in gradnje cestnih povezav, se je število mejic sčasoma začelo zmanjševati. K zmanjševanju številčnosti mejic je prispevalo tudi nepoznavanje njihovega pomena v naravi in za naravo ter ljudi. Posledično so se mejice zanemarjale, zato so se preveč razrasle ali so postale preredke, s tem pa so izgubile svojo funkcijo v prostoru. V zadnjem času mejice znova pridobivajo na pomenu, njihova prepoznana vrednost pa ni le v ohranjanju biotske raznovrstnosti in krajine, ampak tako kot že nekoč, postajajo pomembne tudi za kmetovanje.

2.1 Naravovarstveni in okoljski vidik mejic

Mejice:

- predstavljajo habitat in vir hrane za ptice, čebele in druge prosto živeče živali;
- so preletni in migracijski koridorji, ki povezujejo različne habitate;
- so pribežališče za živali;
- zmanjšujejo spiranje hranil in ostankov fitofarmaceutskih sredstev v podzemne vode;
- zmanjšujejo negativne vplive podnebnih sprememb (skladiščenje ogljika, obnovljiv vir energije – drva);
- zmanjšujejo ogljični odtis.

2.2 Krajinski vidik mejic

Mejice:

- služijo razmejevanju površin;
- ohranjajo mozaičnost krajine;
- zagotavljajo estetski videz krajine.

2.3 Kmetijski vidik mejic

Mejice:

- ščitijo tla – rodovitno zemljo pred vodno in vetrno erozijo;
- ščitijo posevke in nasade pred vremenskimi nepravilnostmi;
- blažijo negativne vplive suše;
- regulirajo preskrbo posevkov z vodo;
- so zatočišče za kmetijstvo koristnih ptic in žuželk (opraševanje, biološko varstvo škodljivcev – ptice in plenilske žuželke);
- nudijo zaščito pašnim živalim pred vročino in dežjem;
- odvrčajo divje živali (jelenjad, divje prašiče) od kmetijskih površin;
- služijo kot lesna biomasa (vir energije).

3 ZAKAJ JE MEJICE VREDNO OHRANJATI?

Mejice predstavljajo zakladnico življenja v kmetijski krajini in so tudi njeni gradniki. Številne vrste prosto živečih živali so močno odvisne od mejic, kot so npr. sesalci, ptice, metulji, večje in druge žuželke, travniške kače, polži, hrošči, pajki, drugi nevretenčarji, lišaji, glive in še bi lahko naštevali. V mejicah pa lahko najdemo tudi redke rastlinske vrste, veliko plodonosnih rastlin (npr. kostanj, leska, robide, gozdne jagode) in tudi zdravilnih zeli (npr. glog, bezeg, šipek, dobra misel, črni trn). Ker mejice prispevajo k biotski raznovrstnosti in krajinski pestrosti, pozitivno pa vplivajo tudi na kmetovanje, jih je vredno ohranjati.

4 OPERACIJA KRA_MEJ

Operacija KRA_MEJ se izvaja v okviru ukrepa KOPOP iz PRP 2014–2020. Namenjena je ohranjanju in vzdrževanju mejic, pomeni pa ohranjanje obstoječih kmetijskih praks. Ta operacija se izvaja od leta 2017 naprej, v operacijo pa se lahko vstopa vse do leta 2020.

Izvajanje operacije KRA_MEJ prispeva k ohranjanju mejic, s čimer se:

- ohranja biotska raznovrstnost v kmetijski krajini;
- ustvarja pribežališče za živali ob obdelavi kmetijskih površin in pri košnji travniških površin;
- zagotavlja omejevanje širjenja za kmetijstvo škodljivih organizmov;
- varuje življenjski prostor za kmetijstvo pomembnih žuželk;
- zmanjšuje negativne vplive vetra, suše, neurij, toče na posevke in nasade;
- preprečuje erozijo kmetijske zemlje;
- zagotavlja lokalno ugodnejšo mikroklimo.

4.1 Kaj so mejice?

Mejica je vsaj deset metrov dolga in pri krošnji največ 20 metrov široka strnjena in samostojna linija lesne vegetacije vrst drevja in grmičevja, pri čemer je znotraj vsakih deset metrov mejice dopustna ena vrzel, ki ne sme biti večja od treh metrov. Znotraj 20 metrske mejice sta torej dopustni dve vrzeli, znotraj 30 metrske mejici tri vrzeli itd. **To določilo je bolj izjema kot pravilo** – cilj, ki ga zasledujemo, je da se **ohranja maksimalna sklenjena dolžina mejice**. V nasprotnem primeru bi mejica imela preveč vrzeli, bila bi preredka in ne bi več služila svojemu namenu.

Mejica ni del GERK in služi namenu razmejevanja.

Zato je treba upoštevati tudi, da se v mejici ne sme:

- ustvarjati novih vrzeli;
- nenamerno ustvarjati vrzeli (npr. če je mejica ob pašniku, je treba poskrbeti, da se živali ne sprehajajo skozi mejico na drugo stran; upravičenec je odgovoren, da poskrbi, da živali ne požro lesne vegetacije do te mere, da naredijo vrzel – luknjo v mejici);
- ustvarjati vrzeli zaradi prevoza s traktorjem na drugo stran ipd.

4.2 Kaj niso mejice?

Mejice niso:

- drevoredi in ostale umetno zasajene linijske strukture;
- linijske strukture lesne zarasti ob gozdnem robu ali gozdnem otoku;
- linijske strukture lesne zarasti na zaraščajočih površinah;
- linijske strukture lesne zarasti, ki na nobeni strani (po dolžini) ne mejijo na kmetijsko zemljišče (med vodotokom in cesto ipd.);
- linijske strukture lesne zarasti na kmetijskih zemljiščih sredi gozda;
- mejice, ki dimenzijsko v določeni dolžini in širini sicer ustrezajo parametrom, vendar predstavljajo le del sicer bistveno večje (širše) mejice ali dela zaraščajočih površin;
- linijski nasadi sadnega drevja, dreves in okrasnih grmovnic.

Monokulturne linijske strukture, ki se ne štejejo za mejice, so:

- smreka;
- topol;
- akacija;
- bor;
- cipresa;
- veliki pajesen.

4.3. Pogoji za izvajanje operacije KRA_MEJ

4.3.1 Pogoji upravičenosti

Pred vstopom v operacijo KRA_MEJ je treba izpolniti naslednje pogoje upravičenosti:

- imeti najmanj en ha kmetijskih površin na KMG;
- KMG mora biti vpisano v register kmetijskih gospodarstev;
- imeti opravljen 6-urni program predhodnega usposabljanja najpozneje do 5. maja tekočega leta
- imeti izdelan program aktivnosti KMG (v nadaljevanju: PA) najpozneje na dan oddaje zbirne vloge v tekočem letu.

Programa predhodnega usposabljanja upravičencem **ni treba opravljati ponovno**, če:

- so se v ukrep KOPOP z drugimi operacijami/zahtevami vključili že v letu 2015 ali 2016;
- so predhodno usposabljanje opravili že v letu 2015 ali 2016, v ukrep KOPOP pa v tem letu niso vstopili.

Če so se upravičenci v ukrep KOPOP z drugimi operacijami/zahtevami vključili že v letu 2015 ali 2016, in nameravajo vstopiti še v operacijo KRA_MEJ, morajo PA le dopolniti. Če upravičenci na novo vstopajo v ukrep KOPOP le z operacijo KRA_MEJ pa morajo PA izdelati v predpisanem roku, to je najpozneje na dan oddaje zbirne vloge v tekočem letu.

Če se upravičenci v ukrep KOPOP vključijo le z operacijo KRA_MEJ, jim analize tal in gnojilnega načrta ni treba izdelati.

4.3.2 Splošni pogoji

Pri izvajanju operacije KRA_MEJ morajo upravičenci izpolnjevati naslednje splošne pogoje ukrepa KOPOP:

- vsako leto v času trajanja obveznosti je treba najpozneje do 20. decembra tekočega leta opraviti 4-urni program rednega usposabljanja;
- v prvih treh letih trajanja obveznosti je treba najmanj enkrat uporabiti storitev svetovanja, razen če so upravičenci v ukrep KOPOP z drugimi operacijami/zahtevami vstopili že v letu 2015, ko morajo ta pogoj izpolniti v prvih štirih letih trajanja obveznosti, to je do konca leta 2018;
- ves čas trajanja obveznosti je treba voditi vse predpisane evidence;
- uporablja blata iz komunalnih čistilnih naprav ni dovoljena.

4.3.3 Pogoji pri operaciji KRA_MEJ

Operacija KRA_MEJ se izvaja na mejicah, ki so pripisane blokom KMG. Mejice pa se ne pripišejo blokom, ki vsebujejo GERK z vrstami rabe, ki so samostojni blok, in sicer:

- 1181 – trajne rastline na njivskih površinah, kjer pridelava ni v tleh;
- 1191 – rastlinjaki, kjer pridelava ni v tleh;
- 1320 – travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi;
- 1420 – plantaža gozdnega drevja.

Pri izvajanju operacije KRA_MEJ morajo upravičenci upoštevati, da:

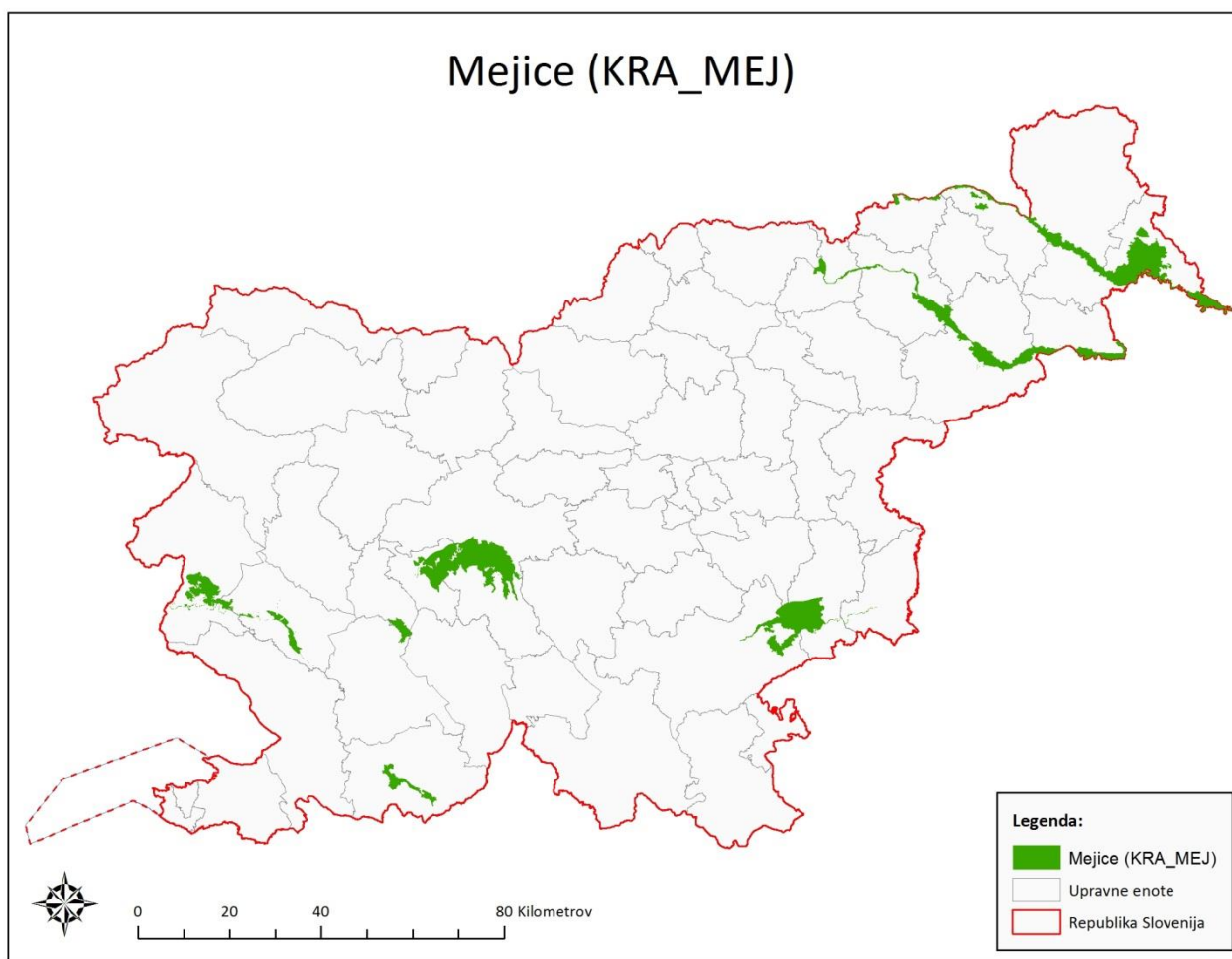
- se plačilo lahko uveljavlja za dolžino mejice najmanj dva metra na blok;
- se dolžina mejice ne sme zmanjšati;
- je treba mejico obrezovati in redčiti vsako drugo leto;
- se mora redčenje mejice izvesti tako, da se ne prekinete zveznosti krošenj oziroma strnjivosti grmičevja;
- se mora vsako leto izvajati na delu dolžine mejice, ki je pripisana bloku KMG;
- se lokacija izvajanja operacije v obdobju trajanja obveznosti lahko spreminja (operacija KRA_MEJ se lahko vsako leto izvaja na drugem delu iste mejice, s katero so se vključili v to operacijo, pri čemer se prvotna skupna dolžina mejic ne sme spremeniti);
- obtežba z živino ni relevantna.

Skupno vstopno dolžino mejic je treba ohranjati ves čas trajanja obveznosti, pri čemer se skupna ugotovljena dolžina mejic posameznega KMG, ki so vključene v operacijo KRA_MEJ, v okviru obstoječe obveznosti lahko zmanjša za največ 10 % glede na vstopno dolžino mejic.

4.4 Kje se operacija KRA_MEJ izvaja?

Operacija KRA_MEJ se izvaja na naslednjih območjih Natura 2000:

- Dolina Reke;
- Dolina Vipave;
- Drava;
- Krakovski gozd – Šentjernejsko polje;
- Ljubljansko barje;
- Mura;
- Planinsko polje.

Karta 1: Območja mejic na Naturi 2000

Navedena območja so vključena v grafično evidenco mejic (v nadaljevanju: evidenca mejic), ki za posamezno mejico vsebuje linijski prikaz mejice v prostoru in podatek o identifikacijski številki mejice in dolžini mejice v metrih.

Podatki o tem, za katere mejice se lahko uveljavljajo plačila v okviru operacije KRA_MEJ, so v evidenci mejic, ki se nahaja na Javnem pregledovalniku grafičnih podatkov, ki je dostopen na povezavi <http://rkg.gov.si/GERK/WebViewer/>, informacije o evidenci mejic pa je mogoče dobiti tudi na območnih Kmetijsko gozdarskih zavodih.

4.5 Kako ohranjati in vzdrževati mejice?

Mejice, ki so različnih oblik in velikosti, so pomembne za ohranjanje raznolikosti življenja v naravi. Da bi mejice služile svojemu namenu, pa jih je treba tudi ustrezno vzdrževati:

1. mejice se obrezujejo in redčijo ob pravem času

Z namenom varovanja ptic in drugih živali, ki gnezdijo in se hranijo v mejicah, je delo v njih časovno omejeno. Pozornost je treba nameniti temu, da se mejic ne obrezuje in redči v času gnezdenja ptic. Teh del se zato ne sme opravljati od obdobja olistanja mejice do 30. septembra, razen na Primorskem, kjer velja prepoved obrezovanja in redčenja mejic od 15. marca do 30. septembra tekočega leta. V tem času se lahko pospravlja obrezano vejevje na kup ali kompost oziroma se ga odstranjuje s površin, površine pograbitve ipd. V nasprotnem primeru se lahko poškodujejo ali celo uničijo gnezda ptic, poškodujejo neizlegla jajca v gnezdu, lahko pa pride tudi do tega, da ptice gnezda zapustijo, kar negativno vpliva na ptičji zarod.

Dela v mejicah, kot so žaganje, obrezovanje, redčenje, urejanje krošenj naj se zaključijo do konca februarja. Z deli v mejicah se lahko nadaljuje spet v jeseni. Najbolje je, da se vzdrževanje mejic izvede v januarju ali februarju, če vremenske razmere to dopuščajo, sicer pa čim bolj pozno v jeseni. Če se mejice obrezuje v zimskem času, se s tem omogoči, da v jeseni plodovi posameznih rastlinskih vrst v mejicah dozori in tako služijo kot vir prehrane živalim, ki se zadržujejo v mejicah.

Zato je priporočljivo, da se ne obreže celotne mejice v istem času, ampak postopoma – manjši del po 30. septembru, večino pa čim pozneje.

2. ne prepogosto in ne preveč

Mejice se obrezujejo in redčijo vsako drugo leto, pri tem pa je treba ohranjati zveznost krošenj oziroma strnjenost grmičevja. Na ta način se zmanjšajo tudi stroški vzdrževanja in dela, še bolj pomembno pa je, da se s tem ohranja življenjski prostor za številne prosto živeče živali, omogoča cvetenje in semenenje ter dozorelost plodov določenih rastlinskih vrst, ki predstavljajo vir hrane živalim v mejicah.

3. mejice naj bodo goste in čim bolj strnjene

Tesno povezane veje v mejici zagotavljajo varna mesta za gnezdenje malih ptic, kot so drozgi, taščice, ščinkavci, škrjanci, penice ipd. Bolj odprte mejice pa privabljajo večje ptice, kot so vrane, srake, golobi ipd. Mejice je treba ohranjati goste in čim bolj strnjene, saj le take mejice lahko nudijo ustrezno zatočišče prosto živečim živalim.

Priporočljivo je, da se mejice vzdržujejo tako, da so različnih oblik in velikosti. Na ta način se zagotavlja, da mejice nudijo zatočišče in habitat različnim vrstam prosto živečih živali. Zato so za ohranjanje raznolikosti življenja v mejicah najboljše velike in goste mejice, ki se ne obrezujejo in redčijo preveč in prepogosto. Tako vzdrževane mejice pa svojo funkcijo najbolje opravljajo tudi s kmetijskega vidika.

4.6 Plačilo za izvajanje operacije KRA_MEJ

Višina plačila za izvajanje operacije KRA_MEJ znaša 1,60 eura/tekoči meter letno. To plačilo se lahko uveljavlja za mejico, ki je pripisana bloku in leži na zemljišču, za katerega ima upravičenec pravico uporabe ter to mejico v skladu s predpisanimi pogoji tudi vzdržuje.

Če je mejica pripisana bloku KMG in operacijo KRA_MEJ upravičenec izvaja na obeh straneh mejice, lahko plačilo uveljavlja za obe strani mejice, in sicer za dvakratno dolžino mejice.

Če je mejica pripisana blokom na več KMG, lahko vsako KMG uveljavlja plačilo za del mejice, ki je pripisan bloku tega KMG.

Če je med mejico in blokom, ki mu je pripisana, vodotok, cesta v javni uporabi oziroma pozidana površina, za to mejico plačila ni mogoče uveljavljati.

4.7 Preverjanje izvajanja operacije KRA_MEJ

Izpolnjevanje pogojev pri izvajanju operacije KRA_MEJ Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljevanju: ARSKTRP) preverja z upravnimi pregledi in s pregledi na kraju samem. Ustreznost območja in obstoj mejice preveri z upravnim pregledom s pomočjo evidence mejic, podatkov o GERK in blokkih ter registra kmetijskih gospodarstev.

V času pregleda na kraju samem ARSKTRP preveri dejansko stanje mejic, pregleda evidence o delovnih opravilih in opravi pregled KMG. Pri tem pregledu ARSKTRP preveri tudi, da:

- dolžina mejice na blok ni krajša od dveh metrov;
- mejica ni bila obrezana in redčena vsako drugo leto;
- je bilo redčenje mejice izvedeno tako, da ni bila prekinjena zveznost krošenj.

Če bodo pri pregledu KMG ugotovljene razlike med prijavljeno dolžino mejic in ugotovljeno dolžino mejice v naravi, bo upravičenec s strani kontrolorja ARSKTRP opozorjen, da uredi stanje mejic v evidenci mejic glede na stanje v naravi.

5 EVIDENCE O DELOVNIH OPRAVILIH

Pri izvajanju operacije KRA_MEJ je treba obvezno in sproti voditi evidenco o delovnih opravilih. Evidenca se vodi na priloženem obrazcu »Evidenca o delovnih opravilih za operacijo Ohranjanje mejic«, ki je skupaj za navodili za vodenje evidenc dostopen tudi na spletni strani <http://www.program-podezelja.si/sl>.

Podatki v evidenci o delovnih opravilih se morajo ujemati s podatki, ki so navedeni na zbirni vlogi na »Geoprostorskem obrazcu za zahteve na površino« (v nadaljevanju: geoprostorski obrazec).

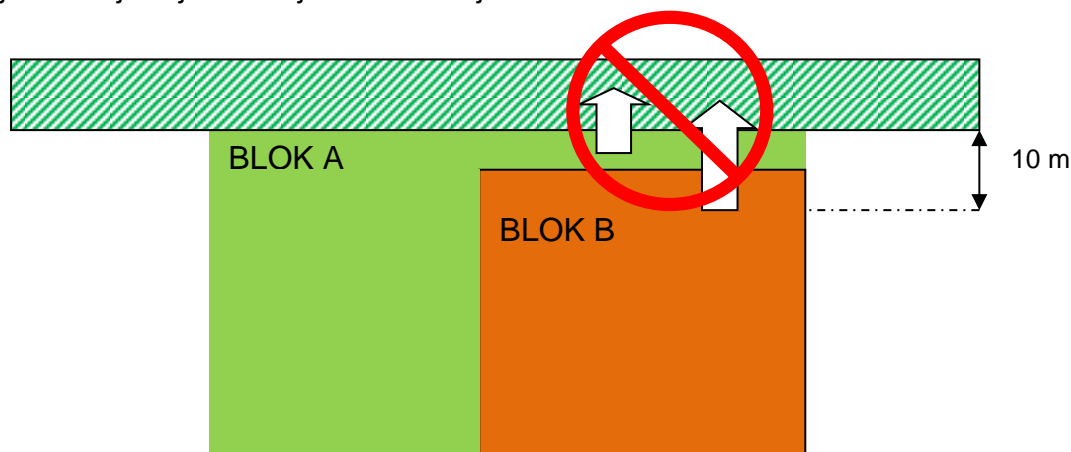
6 PRIJAVA MEJIC NA ZAHTEVKU ZA IZPLAČILO

Če so upravičenci v ukrep KOPOP vstopili že v letu 2015 ali 2016 in želijo uveljavljati operacijo KRA_MEJ, morajo dopolniti PA, kjer je treba izbrati zahtevo KRA_MEJ. V to operacijo lahko vstopijo le KMG, katerih zemljišča ležijo na območjih, navedenih v poglavju 4.4.

Ob izdelavi PA se na podlagi evidence mejic za bloke, ki ležijo ob mejici (v oddaljenosti največ 10 metrov), izračuna največja možna prijava mejice v metrih. Ob vnosu zbirne vloge upravičenec nato vpiše dolžino mejic, ki jo uveljavlja in dejansko vzdržuje. Pravico do uveljavljanja ima tisti, ki je lastnik in/ali mejico dejansko vzdržuje, podobno kot veljajo pravila za vris GERK. Če bo ista stran mejice prijavljena dvakrat s strani dveh različnih KMG, ARSKTRP ne bo odobrila nobenega zahtevka.

Primer:

Ker je razdalja od mejice do bloka A in hkrati bloka B krajša od 10 metrov, bo dolžina mejice pripisana obema blokoma. To pomeni, da bi lahko upravičenca bloka A in bloka B na zbirni vlogi uveljavljala isto dolžino mejice. V takem primeru bo ARSKTRP pozvala oba upravičenca, da se o zadevi izjasnita, saj je upravičenec lahko le tisti, ki ima pravico do uporabe zemljišča, na katerem se mejica nahaja in jo tudi dejansko vzdržuje.

Skica 1: Mejica, ki je prijavljena dvakrat

Legenda:

	Zvezna mejica
	Blok A: KMG 100200300
	Blok B: KMG 100888777
	Zahtevek za mejice

V zbirni vlogi na geoprostorskem obrazcu je zavihek KRA_MEJ. Po izbiri zavihka se prikaže naslednja preglednica:

ID MEJICE	BLOK_ID, kateremu mejica pripada	Največja možna prijava mejice na BLOK (m)	Prijavljena dolžina (m)

Preglednica ponuja maksimalno možno dolžino mejice v metrih na blok, ki jo lahko upravičenec prijavi. Prijava je atributne narave, to pomeni, da se v prijavo vpiše dejansko dolžino mejice v naravi v metrih. Ob vrstici v preglednici je možnost grafičnega vpogleda mejice in bloka.

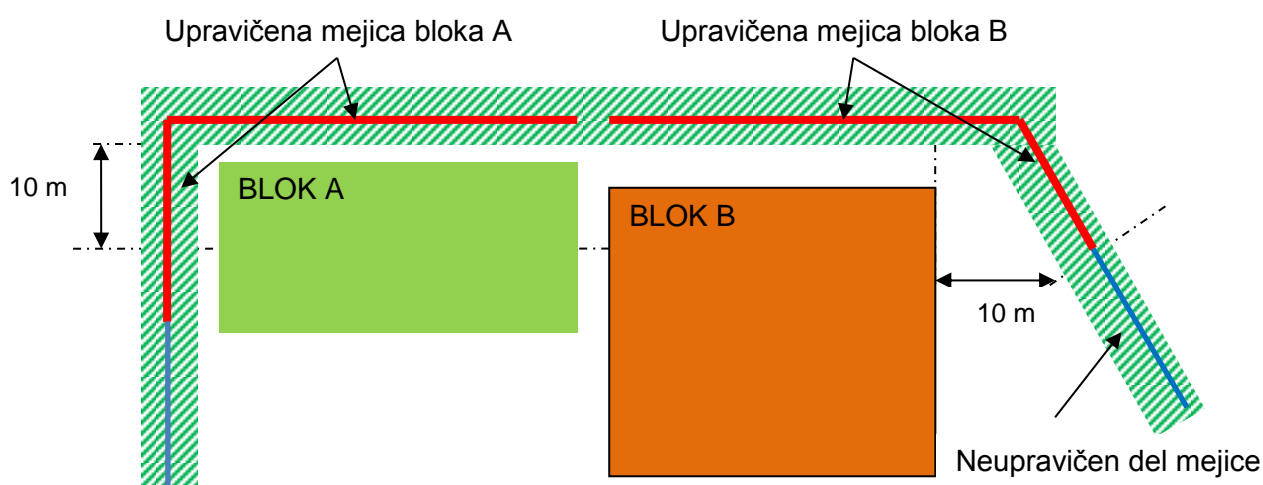
Vse potencialno upravičene mejice za leto 2017 so vidne v evidenci mejic, ki se nahaja na Javnem pregledovalniku grafičnih podatkov na povezavi <http://rkq.gov.si/GERK/WebViewer/>, in sicer v mapi »kontrolni sloji 2017«. To pomeni, da za leto 2017 ni mogoče vrisati novih mejic, ki niso zajete v evidenci mejic.

Z vnosom KMG številke lahko na spletni strani ARSKTRP <http://www.arsktrp.gov.si> dostopate tudi do vnaprej pripravljenega obrazca, ki med drugim vključuje tudi podatek o skupni dolžini mejic na KMG iz evidence mejic (MEJ_17), za katere lahko upravičenec uveljavlja zahtevek za operacijo Ohranjanje mejic.

6.1. Kolikšna dolžina mejice se lahko prijavi?

Mejice, ki bodo ponujene, se pripišejo bloku v oddaljenosti največ 10 metrov od meje bloka.

Primer:

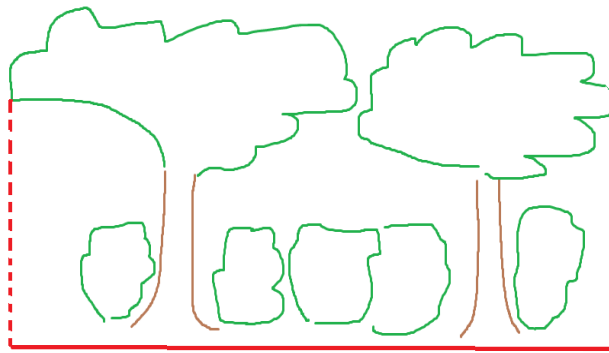
Skica 2: Pripisanost mejic bloku KMG

Legenda:

	Zvezna mejica
	Blok A: KMG 100200300
	Blok B: KMG 100888777
	Upravičen del mejice
	Neupravičen del mejice

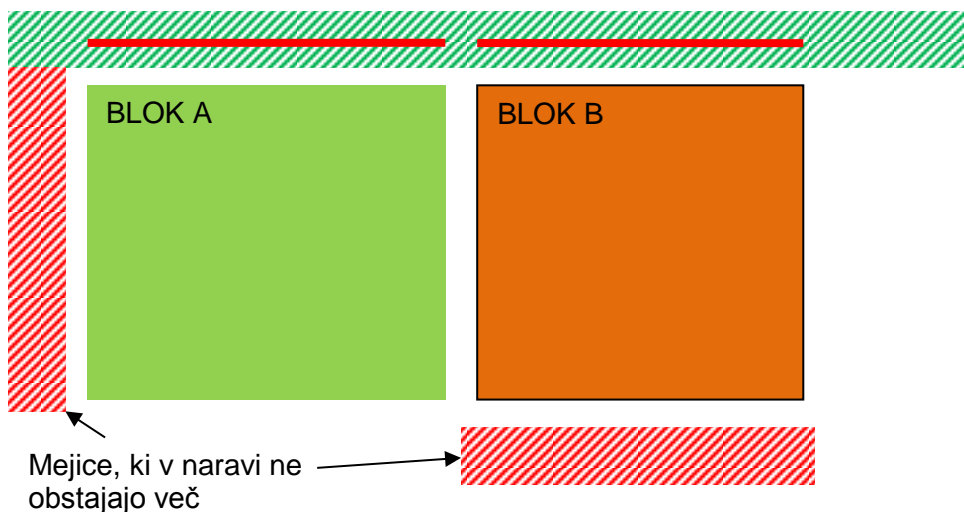
Evidenca mejic, ki je objavljena, je INFORMATIVNE NARAVE. Največja možna prijava mejice v metrih, izračunana v PA, je skrajna zgornja meja dolžine mejice. To pomeni, da je **upravičenec odgovoren za dolžino prijavljene mejice**, ki jo vzdržuje. Za zagotovitev pravilne prijave naj upravičenec pred oddajo zbirne vloge izmeri svojo mejico v naravi. Začetek in konec mejice je tam, kjer se začne ali konča krošnja mejice, saj se tam začne njena okoljska funkcija (skica 3). Pri tem je treba pozornost nameniti tudi obstoječim vrzelim, ki se ne upoštevajo v skupni dolžini mejice, če so daljše od 3 metrov.

Skica 3: Dolžina mejice v naravi

Mejice v evidenci mejic so se zajemale na podlagi najnovejših ortofoto posnetkov na posameznem območju. Ker je v Sloveniji ciklično aerosnemanje razdeljeno po območjih na tri leta, je lahko na posameznem območju ortofoto posnetek star dve leti ali celo tri leta. To pomeni, da je bila v evidenco mejic lahko zajeta mejica, ki je v naravi delno ali v celoti ni več (je bila posekana, uničena v žledolomu itd.). Če je bila mejica na KMG odstranjena, pa je ta vseeno ponujena na zbirni vlogi, se take mejice **NE SME PRIJAVITI**. Prav tako ni dovoljeno prijaviti dela mejice, ki je zajeta v evidenci mejic, hkrati pa ta del mejice v naravi ne ustreza definiciji mejice oziroma je bil določen del mejice odstranjen, pa to ni razvidno iz ortofoto posnetka (skica 4).

Skica 4: Mejice, ki v naravi ne obstajajo več

Legenda:

	Zvezna mejica
	Blok A: KMG 100200300
	Blok B: KMG 100888777
	Upravičen del mejice
	Mejice, ki v naravi ne obstajajo več

Kompenzacija dolžine z dolžino mejice v naravi, ki ni zajeta v evidenci mejic oziroma je v naravi na drugi lokaciji v letu 2017, ni mogoča.

Če je med mejico in blokom, ki mu je pripisana, vodotok, cesta v javni uporabi oziroma pozidana površina, za to mejico plačila ne morete uveljavljati. To velja tudi za utrjene kolovoze, ki so širši od 2 metrov.

POMEMBNO: Odgovornost za napačno ali neresnično prijavo mejic nosi upravičenec!

6.2. Vrzeli

Glede na okoljsko funkcijo mejice je mejica načeloma sklenjena (gledano pri krošnjah). Ker se stanje v naravi spreminja glede na letne čase (olistanost, ...), je **izjemoma** dovoljeno v mejici imeti vrzeli, ki pa niso pravilo. Dober gospodar bo vrzeli poskušal zapolniti z zasaditvijo novih dreves ali grmičevja oziroma bo skrbel, da bo mejica čim bolj strnjena, kot je opisano v poglavju 4.5. Ustvarjanje novih vrzeli iz kakršnih koli razlogov ni dovoljeno.

Iz definicije izhaja, da je znotraj vsakih 10 metrov mejice dovoljena ena vrzel, ki pa ne sme presegati 3 metrov (gledano pri krošnji oziroma grmičevju). Če se vrzeli v mejici pojavljajo prepogosto, take mejice ni dovoljeno prijaviti. Če je na KMG mejica, ki je preveč razredčena, se lahko primerno sanira tako, da se v prazne prostore nasadite drevje ali grmičevje. Ko se le-to razraste na primerno gostoto, se mejica v naslednjih letih lahko vključi v izvajanje operacije KRA_MEJ.

Legenda:

	zvezna mejica
	vrzel
	blok

Primer 1:

10 m	2 m	15 m	3 m	2 m	6 m	100 m
BLOK A – dolžina 138 m						
Ponujena dolžina na zbirni vlogi je 138 m.						
Prizna se mejica v dolžini 32 m in še del v dolžini 100 m.						
Skupna prijavljena dolžina mejice je 132 m.						

Obrazložitev: Upravičena dolžina mejice je zmanjšana za dolžino vrzeli, ki je večja od 3 m. Iz ortofoto posnetkov vrzel ni bila jasno razvidna, zato jo pri prijavi upravičenec glede na stanje v naravi izloči.

Primer 2:

8 m	2 m	18 m	4 m	2 m
BLOK A – dolžina 34 m.				
Ponujena dolžina na zbirni vlogi je 34 m.				
Prizna se mejica v dolžini 28 m.				
Skupno prijavljena dolžina mejice je 28 m.				

Obrazložitev: Upravičena dolžina mejice je zmanjšana za dolžino vrzeli, ki je večja od 3 m in 2 m dela mejice, ki ne ustrezajo osnovni definiciji mejice.

Primer 3:

8 m	2 m	18 m	4 m	2 m	25 m
BLOK A – dolžina 34 m					BLOK B – dolžina 25 m
Ponujena dolžina mejice na zbirni vlogi je 34 m za blok A.					Ponujena dolžina mejice na zbirni vlogi je 25 m za blok B.
Prizna se mejica v dolžini 28 m in še del v dolžini 2 m za blok A.					Prizna se mejica v dolžini 25 m za blok B.
Skupno prijavljena dolžina mejice je 30 m za blok A.					Skupno prijavljena dolžina mejice je 25 m za blok B.

Obrazložitev: Upravičena dolžina mejice, ki pripada bloku A, je zmanjšana za dolžino vrzeli, ki je večja od 3 m. 2 m dolžine dela mejice, ki pripada bloku A, sta upravičena, ker se mejica nadaljuje

v bloku B.

Primer 4:

7 m	1 m	9 m	2 m	20 m
BLOK A – dolžina 39 m				
Ponujena dolžina mejice na zbirni vlogi je 39 m.				
Prizna se mejica v dolžini 39 m.				
skupno prijavljena dolžina mejice je 39 m.				

Obrazložitev: Pravilna prijava mejice je 39 m, saj je znotraj mejice dovoljeno število vrzeli.

7 SPOROČANJE SPREMEMB O STANJU MEJIC

Nove mejice v letu 2017 ni mogoče prijaviti. Če upravičenec meni, da mejica, ki se nahaja na njegovem KMG neupravičeno ni bila zajeta v evidenco mejic, je prijava novih mejic možna šele za leto 2018.

V letu 2017 se nova mejica lahko označi na zbirni vlogi na način, da se ponudi opomba: »*Želim vpisati novo mejico, ki je trenutno ni v sloju.*«. Pri tem je nujno, da se vpiše ID bloka in smer neba, kjer je mejica locirana glede na dotični blok (npr. nova mejica na severni strani bloka ID 123456).

Mejico, ki je v letu 2017 zajeta v evidenco mejic, v naravi pa ne obstaja več, bo mogoče na enak način označiti v zbirni vlogi pod opombe: »*Mejice v celoti v naravi ni več.*«. V tem primeru je obvezno treba navesti ID bloka in ID mejice, h kateremu je pripisana.

7.1 Katere mejice so primerne za vpis

Mejice, primerne za vpis, so:

- mejice, ki jo upravičenec že vzdržuje v naravi ali pa jo bo ob vstopu v operacijo KRA_MEJ;
- mejica se mora nahajati na enem izmed območij, na katerih se izvaja operacija KRA_MEJ;
- mejica se mora nahajati ob bloku upravičenca v največji oddaljenosti 10 metrov;
- v naravi mora biti mejica dolga najmanj 10 metrov;
- mejica mora opravljati okoljsko funkcijo v skladu z definicijo mejice iz poglavja 4.4.

7.2 Katere mejice niso primerne za vpis

Mejice, ki niso primerne za vpis, so:

- mejice, ki se nahajajo na enem izmed območij, na katerih se izvaja operacija KRA_MEJ, vendar so izven območja NATURA 2000;
- mejice, ki se nahajajo znotraj blokov;
- mejice, za katere upravičenec nima pravice do uporabe;
- če je med mejico in blokom kolovoz, vodotok, cesta v javni uporabi oziroma pozidana površina;
- če je bila mejica na novo zasajena in se ta še ni »razrastla« na primerno gostoto;
- če mejica leži na zemljišču, katerega lastnik je sicer upravičenec, vendar v naravi ne meji na nobenega izmed njegovih blokov;
- če mejica v splošnem ne ustreza definiciji mejice iz poglavja 4.4 (ni sklenjena, preveč vrzeli, premalo podrasti, prekratka itd.).

Če je upravičenec mejico za leto 2017 že prijavil v zbirni vlogi, pa je mejico med trajanjem obveznosti prizadel žledolom ali jo je uničil plaz, je to primer višje sile ali izjemnih okoliščin. Za primere višje sile, ki so navedene v Prilogi 1 predpisa, ki ureja ukrep KOPOP, je potrebno postopati v skladu s tem predpisom in v skladu s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike za tekoče leto, tako kot v primeru drugih operacij ukrepa KOPOP.

8 MEJICE IN NAVZKRIŽNA SKLADNOST

8.1 Navzkrižna skladnost

Navzkrižna skladnost v okviru Predpisanih zahtev ravnanja (v nadaljevanju: PZR) kot tudi standardov za dobro kmetijsko in okoljsko stanje zemljišč (v nadaljevanju: DKOS) predpisuje ohranjanje in vzdrževanje mejic na kmetijskih zemljiščih, ki so del GERK, in sicer v okviru:

1. PZR 2: Ohranjanje prosto živečih ptic

se preverja mejice, ki se nahajajo znotraj območij, določenih z Direktivo Sveta o ohranjanju prosto živečih ptic 79/409/EGS (SPA). Zahteva navzkrižne skladnosti **»31. Izkrčitev z dovoljenjem in obrezovanje ter redčenje mejic v območju Natura 2000 – ptice samo v dovoljenem času.«** določa, da lahko mejico na tem območju upravičenec odstrani samo ob predhodni pridobitvi dovoljenja, ki ga izda pristojna upravna enota, in da se obrezovanje in redčenje mejic v območju Natura 2000 – ptice lahko izvaja samo v dovoljenem času. Obdobje prepovedi del na mejici velja od obdobja olistanja mejice do 30. septembra, razen na Primorskem, kjer velja prepoved obrezovanja in redčenja mejic od 15. marca do 30. septembra.

2. DKOS 7: Ohranjanje krajinskih značilnosti

standard predpisuje, da se krajinske značilnosti ohranja, vključno, kadar je to ustrezno, z živimi mejami, ribniki, jarki, drevesi v vrsti, skupini ali posamično, omejki, ozarami in terasami, vključno s prepovedjo rezanja žive meje in sekanja dreves v času razmnoževanja in vzreje mladičev pri pticah in morda ukrepi za odvrčanje invazivnih rastlinskih vrst. Na mejice se nanašata dve zahtevi navzkrižne skladnosti:

- **»34. Na kmetijskih površinah kmetijskega gospodarstva se ohranjajo krajinske značilnosti.«**

V Nacionalnih smernicah za krajinske značilnosti v okviru navzkrižne skladnosti (http://www.mkgp.gov.si/fileadmin/mkgp.gov.si/pageuploads/podrocja/Kmetijstvo/Navzkrizna_skladnost/Dopolnitev_Nacionalne_smernice_za_vzpostavitev_sistema_LF_2013_koncne.pdf) mejice ob vodotokih spadajo pod krajinsko značilnost **»Pasovi vegetacije ob vodotokih«**. Dober gospodar ohranja krajinske značilnosti na svojem gospodarstvu in pri tem upošteva določbe ohranjanja in vzdrževanja. Za ta tip krajinske značilnosti velja posebno opozorilo, ki se nanaša na spoštovanje petega odstavka 32. člena Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. [16/04](#), [120/06](#) – odl. US, [17/08](#) in [46/14](#) – ZON-C) in na predhodno pridobitev **»Dovoljenja za poseg v naravo na območju Natura 2000«** v skladu s prilogo 10 Pravilnika presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. [130/04](#), [53/06](#), [38/10](#) in [3/11](#)).

- **»36. Izkrčitev in obrezovanje ter redčenje mejic in dreves ni dovoljeno v času od 1. marca, oziroma v primeru, da še niso olistana, od olistanja mejic ali dreves do 1. avgusta.«**

Ukrep je usmerjen v prepoved rezanja žive meje in sekanja dreves na vseh kmetijskih zemljiščih v času razmnoževanja in vzreje mladičev pri pticah za vsa kmetijska zemljišča in se nanaša na spoštovanje petega odstavka 32. člena Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. [16/04](#), [120/06](#) – odl. US, [17/08](#) in [46/14](#) – ZON-C).

8.2 Povezava med mejicami v operaciji KRA_MEJ in navzkrižno skladnostjo

Zgoraj opisane zahteve predstavljajo pravila navzkrižne skladnosti, ki so tesno povezana s pogoji operacije KRA_MEJ. Nespoštovanje teh pravil neposredno vpliva na višino plačil, ki jih lahko upravičenci pridobijo v okviru ukrepov Skupne kmetijske politike (v nadaljevanju: SKP). Za izvajanje teh določb, kakor tudi drugih zahtev sistema navzkrižne skladnosti, upravičenci ne

prejmejo dodatnih sredstev, saj **pravila navzkrižne skladnosti** predstavljajo **standard**, običajno kmetijsko prakso, ki jo morajo upravičenci spoštovati pri izvajanju ukrepov SKP.

Kršitev pravil navzkrižne skladnosti pomeni sankcijo v obliki zmanjšanja ali odvzema sredstev na vseh zahtevkih za ukrepe SKP, ki jih upravičenci uveljavljajo v koledarskem letu.

Operacija KRA_MEJ se izvaja na mejicah, ki se VEDNO NAHAJAJO IZVEN BLOKA, in sicer največ 10 metrov od meje bloka. Pogoji za izvajanje te operacije predstavljajo **nadstandardno kmetijsko prakso**, za katero se dodeli dodatno plačilo.

Pri operaciji KRA_MEJ je treba izpolnjevati vse zahteve navzkrižne skladnosti kot tudi zahteve, določene v predpisu, ki ureja ukrep KOPOP.

Ker prej omenjeni zahtevi navzkrižne skladnosti (*glej poglavje 8.1*) za operacijo KRA_MEJ predstavljata standard, se v primeru ugotovljene kršitve teh zahtev na KMG plačilo za to operacijo v celoti zavrne.

POMEMBNO: V primeru, da se na KMG nahaja mejica, ki jo je treba vzdrževati po pravilih navzkrižne skladnosti (se nahaja znotraj blokov ali na njegovi meji) in je kršena ena izmed dveh zgoraj navedenih zahtev navzkrižne skladnosti, vezanih na mejice in je upravičenec vstopil v operacijo KRA_MEJ z drugimi mejicami, za zahtevke KRA_MEJ ne bo prejel plačila. Kršitev teh dveh zahtev predstavlja osnovni standard v razmerju do dodatne zahteve v I. ali II. stebru, zato se ta zahtevke zavrne, za ostale operacije KOPOP pa se bo izvedlo znižanje plačil iz naslova navzkrižne skladnosti.

9 KAM PO INFORMACIJE?

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

Dunajska 22
1000 Ljubljana
Telefon: (01) 478 90 00
E-pošta: gp.mkgp@gov.si
Splet: <http://www.mkgp.gov.si/>

AGENCIJA RS ZA KMETIJSKE TRGE IN RAZVOJ PODEŽELJA

Dunajska 160
1000 Ljubljana
ali
p.p. 189
SI-1001 Ljubljana

Telefonska številka klicnega centra agencije: (01) 580 77 92
Kličete lahko vsak delavnik od ponedeljka do četrta med 7.30 in 15.00 uro ter v petek med 7.30 in 14.00 uro.

Telefaks: 01 478 92 06
E-pošta: aktrp@gov.si
Splet: <http://www.arsktrp.gov.si/>

Uradne ure agencije so ob ponedeljkih, sredah in petkih med 8.30 in 12.00 uro, ob sredah pa tudi v popoldanskem času med 13.00 in 15.00 uro.

Ob obisku na agenciji ali ob klicu imejte pri roki identifikacijsko številko vašega KMG (KMG-MID), po kateri vas bodo povprašali informatorji.

ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE

Zavod RS za varstvo narave

Tobačna ulica 5, 1000 Ljubljana
Telefon: (01) 230 95 00
E-pošta: zrsvn.oe@zrsvn.si
Splet: <http://www.zrsvn.si/si/>

Območna enota Celje

Vodnikova ulica 3, 3000 Celje
Uradne ure: ponedeljek in petek od 10. do 12. ure,
sreda od 14. do 16. ure
Telefon: (03) 426 03 43
E-pošta: zrsvn.oece@zrsvn.si

Območna enota Kranj

PC Planina 3, 4000 Kranj
Uradne ure: ponedeljek in petek od 10. do 12. ure,
sreda od 14. do 16. ure
Telefon: (04) 201 94 60
E-pošta: zrsvn.oekr@zrsvn.si

Območna enota Maribor

Pobreška cesta 20a, 2000 Maribor
Uradne ure: ponedeljek in petek od 10. do 12. ure,
sreda od 14. do 16. ure
Telefon: (02) 333 13 70
E-pošta: zrsvn.oemb@zrsvn.si

Območna enota Nova Gorica

Delpinova 16, 5000 Nova Gorica
Uradne ure: ponedeljek in petek od 10. do 12. ure,
sreda od 14. do 16. ure
Telefon: (05) 330 53 10
E-pošta: zrsvn.oeng@zrsvn.si

Območna enota Novo mesto

Adamičeva ul. 2, 8000 Novo mesto
Uradne ure: ponedeljek in petek od 10. do 12. ure,
sreda od 14. do 16. ure
Telefon: (07) 393 15 55
E-pošta: zrsvn.oenm@zrsvn.si

Območna enota Ljubljana

Cankarjeva 10, 1000 Ljubljana

Uradne ure: ponedeljek in petek od 10. do 12. ure,
sreda od 14. do 16. ure

Telefon: (01) 244 53 50

E-pošta: zrsvn.oelj@zrsvn.si**Območna enota Piran**

Trg Etbina Kristana1, 6310 Izola

Uradne ure: ponedeljek in petek od 10. do 12. ure,
sreda od 14. do 16. ure

Telefon: (05) 671 09 00

E-pošta: zrsvn.oepi@zrsvn.si**KMETIJSKO GOZDARSKA ZBORNICA SLOVENIJE****Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije**

Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana

Telefon: (01) 513 66 00

Telefax: (01) 513 66 50

E-pošta: kqzs@kqzs.siSplet: www.kqzs.si

Lokacija	Telefon
KGZ CELJE	
Celje	(03) 490 75 80
Dravograd	(02) 871 06 80
Laško	(03) 734 08 71
Mozirje	(03) 839 09 10
Prevalje	(02) 824 69 20
Slovenj Gradec	(02) 883 99 10
Slovenske Konjice	(03) 759 18 50
Šentjur	(03) 749 10 62
Šmarje pri Jelšah	(03) 818 30 42
Šoštanj	(03) 898 82 70
Žalec	(03) 710 17 80
KGZ KRANJ	
Bled	(04) 535 36 28
Bohinj	(04) 574 66 14
Cerklje	(04) 252 67 10
Jesenice	(04) 586 92 50
Križe	(04) 595 58 00
Lesce	(04) 535 36 18
Naklo	(04) 257 65 10
Primskovo	(04) 234 24 10
Škofja Loka	(04) 511 27 02
Žiri	(04) 505 03 27
KGZ LJUBLJANA	
Cerknica	(01) 709 70 40, (01) 709 70 41
Dobropolje	(01) 786 71 50
Dobrova	(01) 366 31 92
Ljubljana – Dobrunje	(01) 542 97 72
Domžale	(01) 724 48 55
Grosuplje	(01) 787 25 94
Ig	(01) 290 94 62
Ivančna Gorica	(01) 786 93 10
Kamnik	(01) 839 77 69
Kočevje	(01) 895 38 76
Litija	(01) 899 50 14
Ljubljana	(01) 513 07 16

Lokacija	Telefon
Logatec	(01) 754 29 33
Loški Potok	(01) 835 01 20
Medvode	(01) 361 82 86
Ribnica	(01) 836 19 27
Ljubljana – Tomačevo	(01) 561 26 70
Velike Lašče	(01) 788 88 42
Vrhnika	(01) 750 20 08
Zagorje	(03) 567 93 90, (03) 567 93 91
KGZ MARIBOR	
Jakobski Dol	(02) 640 10 35
Maribor	(02) 228 49 49, (02) 228 49 48
KGZ MURSKA SOBOTA	
Cankova	(02) 540 13 51
Beltinci	(02) 570 14 40
Gornja Radgona	(02) 562 17 00
Gornji Petrovci	(02) 556 91 15
Križevci pri Ljutomeru	(02) 588 81 44
Lendava	(02) 575 19 35
Murska Sobota	(02) 539 14 21
Prosenjakovci	(02) 544 90 52
KGZ NOVA GORICA	
Ajdovščina	(05) 367 10 70
Bilje	(05) 395 42 63
Brda	(05) 395 95 30
Idrija	(05) 377 22 54
Ilirska Bistrica	(05) 710 02 60
Koper	(05) 630 40 62
Nova Gorica	(05) 335 12 08
Pivka	(05) 757 01 40
Postojna	(05) 720 04 30
Sežana	(05) 731 28 50
Tolmin	(05) 388 42 84
KGZ NOVO MESTO	
Brežice	(07) 496 11 65
Črnomelj	(07) 305 62 10
Krško	(07) 490 22 10
Metlika	(07) 363 60 60
Novo mesto	(07) 332 19 42
Sevnica	(07) 814 17 25
Trebnje	(07) 346 06 70
KGZ PTUJ	
Lenart	(02) 729 09 41
Ormož	(02) 741 75 00
Ptuj	(02) 749 36 31
Radlje ob Dravi	(02) 877 06 91
Slovenska Bistrica	(02) 843 01 32
Sveta Ana	(02) 729 09 47

Navodila za
**IZVAJANJE
OPERACIJE
OHRANJANJE
MEJICE**